І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 137 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го ЛИПНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 29, 1965 No. 137 VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

В АМЕРИЦІ

Середа, 28 липня 1965 року

27 ЛИПНЯ ПАЛАТА СХВАЛИЛА МЕШКАНЕВИЙ ЗАКОН БІЛЬШІСТЮ 251:158 ГОЛОСІВ, який переслано до підпису Президента. Згідно з цим законом мають видати на будову нових домів більше я $5 000 000 000, але в цій великій сумі є і ті витрати, які були схвалені в попередніх роках. Згідно із схваленою програмою незаможні особи діставатимуть допомогу на заплачення комірного в тих домах, що є побудовані як неприбуткові бизнеси для родин із малими прибутками. Між іншими пунктами цієї широкої програми є такі справи, як плачення морґеджів для воєнних ветеранів та збереження історичних будинків в міських нетрах, які перебудовуються. В законі є і окремий пункт про прикрасу міст.

ПАЛАТА ПРИЙНЯЛА БІЛЬШІСТЮ 307:116 ГОЛОСІВ ПРОЄКТ МЕДИЧНОЇ ОПІКИ ДЛЯ ОСІБ У ВІЦІ ПОНАД 65 РОКІВ. Це є узгіднений текст цієї програми на спільній конференції, складеній із сенаторів і конґресменів. Сенат має схвалити цю програму 28-го липня (Палата прийняла її 27 липня) і президент Джансон підпише її ще при кінці цього тижня. Палата прийняла первісний текст цього законопроєкту 8-го квітня, а Сенат зробив це 9-го липня. За кінцевий текст програми голосували 237 демократів і 70 республіканців, проти були 48 демократів і 68 республіканців. Згідно з цим законом старші особи матимуть безплатне лікування в шпиталях і вдома. Цей закон збільшує також теперішні пенсії соціяльного забезпечення на 7%, і закон діє взад, від 1-го січня 1965-го року. Інші пункти закону мають важність від 1 липня 1966 р.

ПРЕЗИДЕНТ 27-ГО ЛИПНЯ ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ПЕРЕСТОРОГУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НА ПАЧКАХ ІЗ ЦИГАРКАМИ. Цей закон є здійсненням частини тієї програми, яку в справі курення опублікував був головний лікар ЗДА в січні 1964-го року. Згідно з цим законом кожна пачка і кожний картон цигарок мусітимуть мати, починаючи з 1-го січня 1966-го року, такий напис: „Увага, курення цигарок може бути риском для вашого здоров'я". Ті продуценти цигарок, які не діятимуть згідно із законом, будуть покарані грошовою карою $10 000 за кожний випадок, це значить, за кожну пачку цигарок. Департамент Справедливости затверджуватиме проєкти цього напису-перестороги.

НЮЙОРКСЬКИЙ СЕНАТОР ДЖЕКОБ К. ДЖЕВІТС ЗАКЛИКАЄ РЕСПУБЛІКАНЦІВ ДО ЕНТУЗІЯЗМУ, щоб із поступових кол міг в 1968-му році вийти якийсь новий республіканський кандидат на президента. Сенатор сказав, що заява губернатора Рокефеллера прояснила деяку справу майбутнього республіканського кандидата, який не сміє стати такий консерватист, яким в 1964-му році був сенатор Голдвотер. Але нюйоркський сенатор додав, що між майбутніми республіканськими кандидатами на номінацію мусять бути губернатори Пенсилвенії Скрентон і Мишіґену Ромні та колишній віце - президент Ричард М. Ніксон, якщо він схоче старатися про номінацію.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ СТВЕРДЖУЄ, ЩО ЗАВЕЛИКЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТНІ Є ІНФЛЯЦІЙНЕ, бо воно пересічно в першій половині цього року становило аж 4%, або по 10.5 цента за годину праці, а Президентська Рада Економічних Дорадників рекомендує, щоб заробітня платня збільшувалася тільки на 3.2%, щоб не спричиняти інфляції доляра. В деяких промислах збільшення платні становило аж 6%, що веде до збільшення цін на товари, а це спричиняє інфляцію валюти — обезцінення доляра.

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИКИ СІМНАДЦЯТИ ДЕРЖАВ СВІТУ ВІДКРИЛИ В ЖЕНЕВІ — після десяти місяців перерви — чергову сесію конференції для справ роззброєння. У своїх промовах під час відкриття цієї сесії репрезентанти ЗДА й СССР погоджувалися на конечності провести всі потрібні заходи для відхилення нуклеарної загрози для світового миру, але ж різко розходилися у виборі методів, які б допомогли цю загрозу зменшити.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД започаткував ряд заходів для приспішення дефляції — зменшення кількости паперових грошей, щоб таким чином переконати закордонних кредиторів, що Велика Британія в ніякому випадку не піде на девалюацію фунта стерлінґа. Найголовнішим із заходів в цьому напрямку буде зменшення державних видатків на різні публічні роботи, в тому й такі, як будування доріг, шкіл, басейнів тощо. Водночас із цим будуть зменшені також і видатки на оборону на яких 100 мільйонів фунтів, тобто 280 мільйонів долярів. В минулому році видатки на публічні роботи досягли були суми 11 500 000 000 фунтів.

ЕДВАРД ГІТ, ПРОФЕСІЙНИЙ БРИТІЙСЬКИЙ ПОЛІТИК здобув більш як половину голосів в першому голосуванні на провідника британської партії консерватистів: 150 голосів на всіх 298 консервативних членів Палати Громад, перемагаючи інших кандидатів. В політичних колах сподіваються, що Гіт здобуде остаточну перемогу також і в другому голосуванні. Досі провідником консерватистів був сер Алек Даґлес-Гюм, який останнім часом зрезиґнував із провідництва, щоб дати можливість виявитися новим політичним силам.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЖОРЖ ПОМПІДУ заявив у вівторок 27 липня, що Франція рішена вдержувати повну контролю над своєю економікою і не прийме диктату з боку політиків, які працюють для Европейської Економічної Спільноти. Заяву Помпіду коментують як вияв рішучости французького уряду розв'язувати теперішню кризу в Европейській Економічній Спільноті виключно на базі французьких вимог й умов.

В КОЛАХ БЛИЗЬКИХ ДО КОЛ. ПРЕМ'ЄРА ГРЕЦІЇ ГЕОРГІЯ ПАПАНДРЕУ передбачають, що розв'язати теперішню гостру урядову кризу в Греції можна буде тільки шляхом створення коаліційного уряду, до якого увійшли б представники центрових і правих партій. Головою уряду мав би бути Стефан Стефанопульос, колишній заступник прем'єра, і в склад його мав би входити також Папандреу, примушений уступити на вимогу короля Константина із посту прем'єра. Приятелі Папандреу виключають можливість повороту Папандреу на це становище.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ІНФОРМУЄ НАРІД ПРО СВОЇ РІШЕННЯ В СПРАВІ В'ЄТНАМУ

Вашинґтон. — З Білого Дому повідомлено, що в середу, 28-го липня о годині 12:30 вполудне, отже в часі, як кінчатиметься друк цього числа „Свободи", президент Джансон поінформує американський нарід про свої рішення щодо дальшої американської акції для виконання своїх зобов'язань відносно оборони Південного В'єтнаму та Південно-східньої Азії перед комуністичною аґресією. Президент Джансон виніс своє рішення в цій справі після повного одного тижня нарад з членами свого уряду, шефами американських збройних сил та найвищими політичними й військовими дорадниками. Наради закінчив Президент зустріччю з демократичними й республіканськими лідерами в Конґресі ЗДА. Сенатор Майк Менсфілд, лідер демократичної більшости в Сенаті ЗДА, після зустрічі і нарад з президентом Джансоном конґресових лідерів у Білому Домі в середу, 27-го липня ввечері, заявив представникам преси, що „Президент винесе своє рішення і він вчинить це вповні в імені країни та не залишить непорушеним каменя на камені, щоб знайти чесну розв'язку, яка захоронила б Південну Азію та дозволила їй іти своїм незалежним шляхом". Президент вимагатиме відповідних повновластей від Конґресу й немає сумніву, що він їх дістане.

Президент найменував Джана Ґарднера на секретаря здоров'я, виховання і добродійности

Вашинґтон. — Президент Джансон 27-го липня повідомив, що теперішній секретар здоров'я, виховання і добродійности Атані Дж. Селебрізі зрезиґнував із свого становища і тому його становище зайняв Джан Ґарднер. Селебрізі має бути найменований на становище федерального судді в Апеляційному Суді в Сінсіннеті, Огайо. Ґарднер був впродовж 10 років президентом Корпорації Карнеґі, і його вважають за визначного фахівця в ділянці виховання. Президент хвалив Селебрізі як такого, який „поширив вимір своєї прибраної батьківщини". Про нового секретаря здоров'я Президент сказав, що він „ціле своє життя присвятив праці в розшуках за видайною майстерністю". Селебрізі був посадником Клівленду вже п'яту каденцію, коли Президент Кеннеді найменував його на секретаря здоров'я в 1962 році. Він заявив недавно своїм приятелям, що радо вернувся б до Огайо, щоб стати суддею. Ґарднер є республіканцем, недавно він був головою Президентської Конференції в справах виховання, яка відбулася в Білому Домі. Він працював за урядування президента Кеннеді в Комісії, що вивчала виховно-шкільні проблеми. В політичних колах хвалять вибір Джансона, хоч особисті приятелі Ґарднера дивуються, що він погодився бути секретарем здоров'я, виховання й добродійности. Ґарднер, як приватна людина, мав великий вплив на виховні проблеми. Тепер, кажуть його приятелі, він, як урядова особа мусить очолювати такий Департамент, який є дещо хаотичним", бо має вирішувати справи, проблеми публічного здоров'я та гуманітарну програму, що є за широким полем діяльности для одної особи. Цей Департамент існує вже 11 років і його очолювали 5 секретарів, і всі вони нарікали на те, що важко одній особі керувати всіми аґендами.

Корпорація Дженерал Моторс має найбільші в світі прибутки

Ню Йорк. — Найкращим доказом на те, що американська економіка гарно розвивається — є звіт про прибутки Корпорації Дженерал Моторс, яка в першій половині цього року виявила рекордові прибутки, що перевищують прибутки дотеперішньої Американської Телефонічної і Телеграфічної Компанії. Ця Компанія в році, що скінчився 31 травня ц. р. заробила — $1 750 000 000. Дженерал Моторс є найбільшим в світі підприємством. Прибутки його в першій половині ц. р. становили $1 280 000 000. В 1964 році її прибутки в першій половині року становили — $1 140 000 000. Продано товарів за $11 200 000 000, а в попередному році за — $9 800 000 000.

● **Губернатори стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі, Делавар і Пенсилвенії** вирішили об'єднатися в окремій Середнє - Атлантійській Конференції, яка координувала б працю в ділянці консервації води та в справі знесольовання морської води.

Стипендії УНСоюзу зможуть одержувати тільки члени УНСоюзу

Джерзі Ситі. — Стипендійна Комісія УНСоюзу інформує, що чимало кандидатів на уділювані тією Комісією стипендії, які старалися про ці стипендії минулого й цього року, стали членами УНСоюзу на короткий час перед внесенням їхнього подання про стипендію. Тому, що стипендії є призначені для членів УНСоюзу, зокрема для тих, які незалежно від змоги дістати стипендію, забезпечилися в УНСоюзі, Стипендійна Комісія плянує схвалити норму, що кандидат на стипендію повинен належати до УНСоюзу бодай один рік перед внесенням подання про стипендію. Цей плян повинен стати заохотою для всієї нашої молоді та її батьків забезпечитися в УНСоюзі якнайшвидше. Для дітей до десятого року життя УНСоюз має незвичайно корисні студійні грамоти, які запевнюють молоді, після закінчення вісімнадцятого року життя, готові гроші (до $ 5.000.00) на студії. Тому цей рід забезпечення й називають популярно коледжовим забезпеченням. На випадок передчасної смерти того, що дитину забезпечив, дитина стає вповні звільнена від плачення вкладок. Немає кращого засобу забезпечення кращої долі дітей і внуків, як придбання для них в заранні їх дитячих і молодечих літ таку студійну грамоту.

Цієї суботи на Союзівці — „Канадійський Вечір'

Союзівка, Керґонксон. У найближчу суботу, 31-го липня, у рямках щотижневих культурно-розвагових імпрез на цій оселі УНСоюзу в Кетскильських горах відбудеться „Канадійський Вечір" з участю Наталки Баумш, Оксани Жолкевич, Антона Дербіша та Володимира Довганюка — імпресарія й керівника імпрези. В програмі вечора: пісні гумор і сатира. Після імпрези буде забава, під час якої п. Дербіш співатиме додатково в супроводі оркестри.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ ДВІ СОВЄТСЬКІ РАКЕТНІ БАЗИ В ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМІ

Вашинґтон. — У вівторок, 27-го липня, з Пентаґону повідомлено, що з'єднання із 46 американських бомбових літаків Ф-105 виконали налет і збомбардували дві встановлені Совєтами ракетні бази в Північному В'єтнамі у віддаленні яких 40 миль від північно - в'єтнамської столиці Ганой. Одну з цих баз цілком знищено, а другу сильно пошкоджено. Три американські літаки збито звичайною протилетунською зброєю, а не ракетами. Північний В'єтнам твердить, що збито шість американських літаків. Налет на ці бази виконано після того, як виявилося, що знищення американського джетового літака Ф-4С минулої суботи, 24го липня, який експлодував у повітрі разом із двома членами залоги, було спричинене протилетунською совєтською ракетою, випущеною з одної із цих баз. Ці совєтські бази є „рухомі", себто такі, що їх можна переносити з місця на місце впродовж 48 годин. Совєтські ракети, що їх приміщено на цих базах та одна з яких збила американський літак минулої суботи, належать до типу САМ-2 та мають засяг на 28 до 35 миль. Такі самі ракети та їхні бази намагалися Совєти встановити на Кубі. В жадному з офіціяльних повідомлень не сказано, скільки таких ракетних баз Совєти могли заінсталювати в Північному В'єтнамі. Відомо, що американська повітряна розвідка ствердила наявність сімох таких баз, але вважається, що їх є ще бодай п'ять більше. Всі ці бази розміщені головно в околиці Ганой, яку досі американські літаки оминали з уваги на цивільне населення. Криза виникла після того, як минулої суботи дві ракети САМ-2 випущено у формацію чотирьох американських джетів, що летіли на висоті 20 до 30 тисяч стіп понад районом цих баз. Одна з цих ракет, як відомо, поцілила в американський літак і він експльодував. На таку висоту не можна б досягнути літака звичайною протилетунською зброєю. Пожвавлена воєнна активність продовжувалася і на опанованих комуністами теренах Південного В'єтнаму, а остаточне виявлення і потвердження совєтських ракетних баз і ракет на території Північного В'єтнаму створює нову ситуацію, що може надати нового обороту й всьому дальшому розвитку подій.

Фото совєтської протилетунської ракети „Провідна лінія", з допомогою якої, як здогадуються у військових колах ЗДА, зістрілено над Ганоєм американський джетовий літак. Ракети цього роду заінстальовані Совєтами на багатьох базах в Північному В'єтнамі

Московський рабін вимагає не писати ...наклепів на Совєтський Союз

Москва. — Головний рабін Москви і духовий провідник совєтського жидівства Єгуді-Лейб Левін заявив у розмові із чужоземними журналістами, що жидівські делеґації й туристи із ЗДА будуть „радо бачені" в Совєтському Союзі, але тільки тоді, коли вони приїжджають „в дусі миру і єдности". Ті ж делеґації й особи з-поміж американських жидів, які пробували б використати перебування в нашій країні для писання наклепів на Совєтський Союз, хай краще залишаються дома — попередив рабін Левін. З подібною заявою виступив також і Манаша Михайлович, провідник московської Центральної Синагоги, кажучи, що совєтські жиди будуть ставитися дуже прихильно і з великою увагою до відвідин своїх земляків із-за кордону. І Левін і Михайлович виступили із своїми заявами у зв'язку з відвідинами офіційної делеґації американських рабінів, яка під проводом нюйоркського рабіна Ізраеля Міллера перебувала недавно в Москві і члени якої мали вперше можливість промовляти до жидів в московських синагогах. Дозволив на ці контакти американських жидів із совєтськими уряд СССР з тією калькуляцією, що такі факти будуть запереченням жидівських писань про дискримінацію жидів в Совєтському Союзі. Провідники Американської Жидівської Конференції в Ню Йорку заявили, що вони не визнають цих совєтських концесій за якусь полегшу чи зміну у важкому становищі жидів в СССР.

РОКЕФЕЛЛЕР ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ КАНДИДУВАТИ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗДА

Беручи участь в конференції американських губернаторів, яка відбувається в Міннеаполісі, нюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер заявив, що він не задумує кандидувати на Президента ЗДА в 1968 році. На фото: Рокефеллер (з правого боку) в розмові з віце-президентом ЗДА Гюбертом Г. Гомфрі.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЄПИСКОПІВ КАНАДИ

Вінніпеґ. — Згідно з повідомленням „Поступу" з 25 липня ц. р., у вівторок 13 липня тут відбулася під проводом Митрополита Максима Германюка конференція українських католицьких єпископів Канади. Ця конференція відбулася згідно з приписами нового канонічного права для Східньої Церкви (кан. 351, параґраф І), в яких сказано, що кожний Митрополит повинен хоч раз на рік відбути наради зі своїми єпископами відносно положення Церкви даної Митрополії. Українські католицькі Владики в цій Конференції застановлялися над сучасним положенням Української Католицької Церкви в Канаді та намітили пляни праці на наступний рік. Крім Митрополита Максима учасниками конференції були: Кир Ніль, єпископ Едмонтону, Кир Ізидор, єпископ Торонта і Кир Андрей, єпископ Саскатуну.

СТУДІЙНИЙ ДЕНЬ У МОНАСТИРІ СТУДИТІВ

Рим (УПБ). — Група італійських діячів українсько. організації „Унітас" під проводом о. Шарля Буас, професора Григоріянського університету в Римі, відбула студійний день у Студитській обителі над Албанським озером біля Риму. З цієї нагоди о. шамб. М. Марусин відправив для учасників Літургію та виголосив проповідь на тему „Вчення Східніх Отців про святу Церкву". Диякопував студитський ієродиякон Христофор; співав хор студентів духовної семінарії ім. св. Йосафата.

У ВІННІПЕҐУ ПОМЕР Д-Р Л. ГОЛЕЙКО

Вінніпеґ, Канада. — В четвер 15 липня 1965 р. помер тут в шпиталі Ст. Боніфас на 58 році життя д-р Лонгин Голейко. Покійний, по професії адвокат, в часі другої світової війни, під час окупації німцями західньоукраїнських земель, був уповноваженим Українського Центральн. Комітету в Кракові на Люблинську губернію й заступав інтереси українського населення Підляшшя і Холмщини перед німецькою владою. На еміґрації в Німеччині, як оборонець, боронив в часі судових розправ своїх українських клієнтів, що жили в таборах переміщених осіб. По переїзді до Канади включився в місцеве українське громадське життя. Якийсь час був головою Товариства Сприяння Українській Національній Раді. Похорон покійного відбувся в понеділок 19 липня ц. р.

В Кракові відзначено 50-річчя мистецької праці проф. Лева Ґеца

Варшава. — Як повідомляє тижневик „Наше Слово" з 20 червня ц. р., 13 червня ц. р. відзначено в Кракові ювілей 50-річчя мистецької творчости відомого українського мистця Лева Ґеца. Святкові збори, влаштовані з цього приводу українцями в Кракові, відкрив голова Краківського гуртка Українського Суспільно Культурного Товариства О. Верхола, вітаючи теплими словами ювілята. Змістовну доповідь про життя і творчість мистця виголосив мгр. Вішка. З привітанням виступали: від Головного правління УСКТ і редакції „Нашого слова" А. Гошовський, від українських літераторів у Польщі К. Кузик, від кол. учнів ювілята мистець Т. Венгринович. Щирими словами і квітами привітали Л. Ґеца представники жіноцтва, студентської молоді і дітей. З нагоди ювілею О. Верхола від імени українського громадянства Кракова вручив мистцеві в дарі пам'ятkову медалю роботи відомого польського артиста-різьбаря Антона Костшеви, яка зображує з одного боку портрет мистця, а з другого його ім'я і пізвище українською мовою, вмонтоване в архітектурну форму і дедикацію польською мовою: „В п'ятидесяті роковини пластичної творчости, Краків, 1965 р." Крім того ювілят одержав різьбу „Сестри" роботи скульптора Гр. Пецуха. Професор Л. Ґец у зворушливих словах подякував присутнім за привітання й увагу до нього і його праці.

Канадійська українка візьме участь в Конференції Університетських Жінок

Саскатун. — Як повідомляє вінніпезький „Український Голос" в числі з 21 липня ц. р., з Саскатуна до Брисбейн в Австралії виїхала пані Йоганна Михайленко, де вона буде репрезентувати Канаду на конференції Інтернаціональної Федерації Університетських Жінок. Вона триватиме від 16 до 19 серпня. Головна тема конференції: „Перенаселення і соціологічні й освітні проблеми, що з цього виникають". Пані Михайленко є одною з п'ятьох офіційних делеґаток з цілої Канади й одинокою з повними правами із степових провінцій. Усіх жінок з Канади буде 50. З групою інших 33-ох жінок пані Михайленко відвідає Японію, Гонґ Конґ, Камбоджу, Сінґапор, Нову Зеляндію й острови Фіджі і Таґіті. Впродовж двох останніх років вона була головою саскатунського Клюбу Університетських Жінок, і також очолювала Асоціяцію Канадійських Консументів. Крім участи в загальних канадійських організаціях, Й. Михайленко є активною в українському громадському житті. Вона була головою Союзу Українок Канади в Саскачевані і входила до крайової управи. Впродовж останніх 6-ох років вона була членом дирекції нового Інституту Могили в Саскатуні. Вона є дружиною п. Андрія Михайленка, професора Саскачеванського університету.

„В 1709 році Полтава, а..."

В останніх днях червня кілька кораблів совєтської Балтійської фльоти склали візиту в Стокгольмі. Враженнями з цієї візити ділиться в „Красній Звезді" з 14 липня ц. р. полковник М. Лощиць. В кінці свого репортажу він пише: „З приходом наших кораблів заговорила про радянських моряків і столична шведська преса. Заговорила по різному... деякі газети завважили передовсім те, що під час обміну артилерійськими салютами з деяких вікон повилітали шибки. Декому живо пригадалася чомусь Полтава. Саме таким заголовком на всю сторінку приголомшила читачів одна з газет: „Коли вони закінчать? У 1709 Полтава, а . . . " — і під цим „а" велика фотографія вікна з розбитою шибкою. В газеті пропонується, що саме крізь це вікно треба кинути погляд на запрошених в країну моряків сусідньої держави..."

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Мусимо пригадуватись

Така вже наша українська доля, що нас часто не знають, нас поминають або проминають, або про нас забувають чи прямо й ігнорують. Це доля кожної поневоленої нації, зокрема тоді, як її неволя триває віками і поневолювач докладає всіх сил і зусиль, щоб про жертву його поневолення світ забув чи мовчав.

Українці в Америці, Канаді та в інших вільних країнах свого поселення багато вчинили, щоб сказати світові правду про Україну, щоб йому постійно цю першу жертву комуно-московської агресії пригадувати і здобувати для неї симпатії та зрозуміння. Проведена в цьому напрямі праця та її успіхи величезні. Подумати тільки, що в тій самій Америці, де ще кількадесят років тому Україна, за малими вимками, була справжньою „терра інкоґніта" — незнаною землею, сьогодні стоїть у Вашингтоні пам'ятник Кобзареві України, а українські національні прапори при відповідних нагодах повівають побіч зоряних американських на капітолях стейтів та ратушах міст; що день 22-го січня є кожного року справжнім „Українським Днем" в Конґресі ЗДА; що тепер уже навряд чи можна знайти в Уряді у Вашинґтоні, в будь-якому з американських університетів чи й навіть серед широкої публіки людей, які вже бодай в якійсь мірі не поінформовані про Україну, український нарід та його змагання.

Однак, ще далеко не все зроблене, і поширювання правди про Україну, інформування наших співгромадян про український нарід, його історію, культуру, традиції і боротьбу, про його долю — є справою, яка ніколи не кінчається і вимагає постійної уваги та постійних зусиль.

Очевидно, що наша зорганізованість, наша активність і поведінка, праця наших центральних установ, наша молодь в американських високих школах, наші культурні імпрези, наш невпинно зростаючий стан посідання, наша діяльна участь в усіх ділянках загальноамериканського життя — все це пригадує про нас, прогадує про Україну, здобуває нам і нашій батьківщині „місце під сонцем". Але наші успіхи будуть ще більші й наявніші, коли й кожний з нас вважатиме за свій обов'язок та своє післанництво при відповідній нагоді себе пригадувати. Дуже успішним засобом такого пригадування є акція писання листів, що їх американські установи часто з вдячністю приймають та з них користають.

Наведімо тільки один, дещо інший, ніж уже відомі, приклад. Велика фірма, що виробляє пиво, має цікаву телевізійну рекляму, якій приглядаються мільйони людей: вона реклямує свій продукт його популярністю серед поодиноких етнічних груп в Ню Йорку. Звичайно з нагоди якоїсь розваги з музикою і танцями. На цій реклямі можна побачити, як забавляються, танцюючи свої народні танки під свою народну музику італійці, яких — як говориться в цій реклямі — в Ню Йорку більше, ніж у Венеції, греки — яких тут більше, ніж у Спарті, німці — яких в цьому місті більше, ніж у Гайдельберґу, ірляндці і жиди, яких тут більше, ніж у Дубліні та Ізраїлі. Не діждавшись показу українців, яких в Ню Йорку більше, ніж, наприклад, у Житомирі, немає нічого простішого, як у короткому й чемному листі до телевізійної стації запропонувати, щоб показали й українську забаву.

Ми навмисне наводимо цей „реклямний" приклад для того, щоб ним ілюструвати, що в поході за перемогу української правди успіхів можна добиватися не тільки політикою, але й в кожній ділянці щоденного життя. Ми мусимо при кожній нагоді себе пригадувати, бо навіть малі краплини, раз-у-раз падаючи на твердий камінь, його вижолоблюють.

Процес Брука і його аспекти

Відбутий у Москві в днях 22 і 23 липня ц. р. судовий процес в справі Джеральда Брука, викладача російської мови й літератури в лондонському Голборнському коледжі, у висліді якого його засуджено до п'яти років ув'язнення за „підривну антирадянську діяльність", типовий для совєтського „правосуддя". „Спійманого — за висловом „Радянської України" з 23 липня — на гарячому" британського громадянина й освічену людину-педагога примушено не лише признаватися до „вини", але й каятися за здійснені нібито ним „злочини" . . .

Джеральд Брук перебував в СССР як провідник групи британських студентів, що вивчають російську мову. Ув'язнено його ще 25 квітня цього року в помешканні совєтського громадянина Юрія Константінова, якого Брукові рекомендували, як „довірену людину" російської еміґрантської організації „Народно-Трудовий Союз" і який, як виявилося під час процесу, передав Брука в руки КҐБ з усім „доказовим" матеріялом: альбомом з фотографіями кінозірок, в . . . обгортці якого була схована не лише антисовєтська література, але й портативна друкарня разом із сотками адрес громадян СССР та інших країн світу.

Однак, процес Брука показовий не тільки своїм фантастичним змістом, але й багатьма іншими аспектами. Проведено його з тією метою, щоб здезавувати в очах населення СССР еміґраційні антисовєтські організації і відстрашити совєтських громадян від усяких контактів із ними. З другого боку, інсценізування цього процесу мало б бути перестороґою для всіх туристів із-за кордону, щоб вони не відважувалися привозити із собою і передавати совєтським громадянам таку чи іншу — небажану совєтським режимникам — політичну й мистецьку літературу. Не менш важливим фактором у проведенні цього процесу було й намагання совєтського режиму здискредитувати чужоземних, зокрема британських, дипломатів за їх „співпрацю" з антисовєтськими організаціями.

Але найбільш характеристичним моментом в усій цій афері є роля совєтського громадянина Юрія Константінова, що його поручили Брукові, як „свою людину" провідники еміґраційного НТС, які напередодні московського процесу опублікували „повідомлення" про можливість поставлення під суд разом із Бруком також і Юрія Константінова, що, мовляв, належить до арештованих останнім часом у Москві . . . „друзів і членів НТС". Схарактеризовано у цій заяві НТС Константінова, як „людину чесну і послідовну", „непримиренну до брехні, облуди і несправедливости", людину, що її совєтська влада буде намагатися очорнити й оклеветати різними наклепами.

Тим часом у совєтських звідомленнях з процесу цю надійну для НТС людину прославлено, як „патріота родіни", „патріотичний вчинок" якого „допоміг співробітникам КҐБ своєчасно вжити конечних заходів і припинити ворожу діяльність Брука на території СССР". Подвійна роля Константінова в афері з Бруком може бути це одним попередженням, з якими загрозами зв'язані всякого роду контакти з „совєтськими людьми", не раз навіть нібито „непримиренними" до комуністичного режиму.

Мих. Кялимний

МУЗЕЙ І ПОЛІТИКА

Куритиба. — Щорічні фестивалі фолкльору етнічних груп естада Парани, які вже восьмий раз відбуваються в Куритибі, набули великого розголосу в усій Бразилії. На час цих фестивалів до Куритиби приїздять численні гості не тільки з різних місцевостей цієї розлогої країни, а навіть із-за кордону, зокрема із ЗДА. Про них широко звітує вся бразилійська преса, радіо, телевізія, їх задокументовують на своїх кадрах кінотижневики. Цими фестивалями цікавиться й бразилійський уряд, стараннями й коштами якого влаштовано виступи української фолкльорної групи в столичному місті Бразилія та польської в Ріо де Жанейро. Обидва згадані виступи також пройшли з повним успіхом.

Все це навело на думку федеральне міністерство освіти й культури та уряд естада Парани створити в Куритибі Музей Етнічних Груп Парани, що діяв би під керівництвом ректорату Паранського університету. Такий музей має бути першим в усій Латинській Америці. Ініціятори його заснування вважають, що він також притягатиме до себе багатьох людей і з Бразилії і з-за кордону. Музей мають поставити на широку скалю, з експонатами не тільки історичного, а й праісторичного періоду кожного народу, представленого своєю етнічною групою в Парані, як також з широким показом культури, мистецтва й побуту відповідних народів. Ясна річ, що й життя самих етнічних груп у Парані плянується належно відобразити в згаданому музеї.

Керівні чинники дали настанову — творити музей без найменшої домішки політики, а лише на засадах „чистої" науки, культури і мистецтва. Та вже з найперших кроків проектований музей мусів зіткнутися з політикою, і то з українською.

На засновуючі збори музею, крім представників відповідних етнічних груп Парани, запрошено і консулів тих країн, які в Парані заступлені відповідними етнічними групами (керівні діячі тих груп також взяли участь у зборах). На визначену годину зійшлися всі, крім українського консула, якого нема ні в Куритибі, ні в Бразилії, ні дебудь у світі. Керівники зборів відразу запропонували, щоб керівництво створенням Музею Етнічних Груп перебрала на себе спеціяльна комісія, створена з представників ректорату Паранського університету та консулярних представників.

Почувши таке, присутній на зборах голова Централь Хліборобсько - Освітнього Союзу та Українсько - Бразилійського Клюбу, п. Ілля Горачук, виголосив заяву-експозе в імені всієї української колонії в Парані. Він назвав речі своїми іменами, а саме: Україна перебуває під московською комуністичною окупацією; так званий уряд УССР є маріонеткою Кремлю і наставлений для поневолення українського народу; совєтське посольство в Бразилії не має ніяких прав виступати від імени України та її народу, бо воно є представником окупанта; українська етнічна група в Парані і загалом у Бразилії нічим не в'яже і не хоче в'язати себе ні з совєтським посольством, ні з урядом у Москві, ні з його відпоручником у Києві . . .

Виступ п. І. Горачука зустрів загальне схвалення учасників зборів, при чому консули ЗДА, Швайцарії та Голляндії виявили своє глибоке ознайомлення з українською справою, цілком підтримавши заяву українського представника.

Керівник зборів, уповноважений ректорату Паранського університету, проф. Нельсон Феррейра да Люз, в справі становища української етнічної групи склав спеціяльну заяву, підкресливши, що українцям у вільному світі, а в Бразилії зокрема, прислуговує повне право відкидати насильно накинутий Україні окупантський режим. У випадку Музею Етнічних Груп Парани українська група буде представлена на правах рівних з усіма іншими групами. Проти цього ніхто не заперечив. Цікаво тут зазначити, що в згаданих зборах брав також участь генеральний консул комуністичної Польщі, Пьотр Гловацький, який протягом усього часу обговорення „українського питання" не прорік жадного слова, навіть збув мовчанкою почуту ним правдиву характеристику так званої УССР.

Для створення Музею Етнічних Груп у Парані бразилійські чинники плянують пов'язатися з міжнародною організацією ЮНЕСКО, а також з тими країнами, вихідці з яких населюють Парану. Це потрібно для придбання оригінальних експонатів з історії й культури кожної етнічної групи безпосередньо там, звідки вона походить. Таке пов'язання проватитиметься через відповідні консуляти в Куритибі, а у випадку української етнічної групи воно має здійснюватись силами й засобами ректорату Паранського університету.

Так, проти волі й бажань самих ініціяторів, справа створення Музею Етнічних Груп Парани відразу переплелася з політикою, бо інакше годі було обговорювати українське питання.

ДЕ ПОДІЛИСЯ СПОКОНВІЧНІ СІЛЬСЬКІ МАЙСТРИ?

Господарство є господарство: крім найновіших комбайнів та самоскидів, йому потрібні і звичайні вози, сани, вила, лопати . . . — пише 6 липня в „Радянській Україні" М. Хом'як із Зборівського району (Тернопільщина). — Але де поділися споконвічні сільські майстри — ковалі, теслярі, стельмахи, скиртоправи? . . Їх незаслужено почали забувати.

Теодор Данилів

ПОХОВАЛИ БАТЬКА . . .

І коли його не стало в живих, то трембіти жалісним співом сповістили Верховині цю болючу вістку. А у день похорону ґазди, молодиці й молодь, усі в святкових строях, із виразом печалі на обличчях, спішили до Черновець, щоб відпровадити в останню путь свого провідника. Високо на мощеному сіном возі, запряженому у три пари сивих волів, стояла його домовина. За нею вишикувався похоронний похід, якому, здавалось, краю не було видно: засмучена родина, делеґації з Києва, Львова, Ужгорода, а там непроглядні ряди народу. Цілі Чернівці вийшли на вулиці, щоб поглянути, як ховають Батька зеленої Буковини, скласти останню пошану тому, хто не тільки для своєї вужчої батьківщини, але також і для цілого українського народу поклав великі заслуги.

Так більш - менш мусів би писати пресовий звітодавець про похорон проф. Володимира Залозецького, якби він був помер на своїй улюбленій Буковині, у її центрі, Чернівцях. Бо своїм життям і працею він собі на це заслужив.

Сл. п. д-р В. Залозецький прийшов на світ в Чернівцях у 1884 р. як син одної з найвизначніших українських родин на Буковині. Закінчивши високу освіту в чернівецькому й інших европейських університетах двома докторатами, з права, археології й мистецтвознавства, він увесь свій труд і знання віддав на службу свого народу.

На становищі генерального консерватора для ненімецьких провінцій австрійської монархії він багато зробив доброго для збереження пам'яток української культури, видатно допоміг у затвердженні д-ра І. Свєнціцького на становищі консерватора для Східньої Галичини.

Як старшина при штабі австрійської окупаційної армії, шефом якого був ген. Зендлер (русофіл), заступався в Одесі за арештованих українців і багатьох із них врятував з небезпеки.

У час будування української держави в 1918-20 рр. працював на становищі заступника голови Української Національної Ради на Буковині, а пізніше як голова Делеґації тої Ради залишився під румунською окупацією. Публічно запротестував проти акту окупації, за це був арештований румунами, але втік з тюрми до Галичини.

На дипломатичному пості радника посольства і шарже д'афер із функціями посла УНР заступав інтереси молодої республіки у Берні, в Швайцарії.

Повернувшись після підписання Ризького договору до Черновець і бувши матеріяльно забезпечений, не шукав спокійного життя, а пірнув у суспільно - політичне життя, і на становищі то посла, то сенатора румунського парляменту, у тяжких обставинах окупації, боронив права українців Буковини.

Його мастність у Цецині, біля Черновець, гостила не одного закордонного представника, що приїздив до Румунії знайомитися з проблемами та ситуацією національних меншин.

Ставши в 1937 р. головою Комітету зорганізованих національних меншин Европи, виступав також в обороні прав українців під Польщею.

Під кінець другої світової війни переїхав з Букарешту до Відня, де, не зважаючи на свій уже похилий вік, брав діяльну участь у житті українців Австрії і очолював навіть деякі з організацій.

В науковому та громадському житті Австрії мав великі зв'язки й знайомства, які не раз використовував для добра української справи.

Сл. п. професор Володимир Залозецький помер далеко від своїх Черновець, на еміґрації. Навіть не в центрі українського життя Австрії, а в тихому австрійському селі Іспер, за сотню кілометрів від Відня, де був з дружиною на відпочинку. Помер раптово, від серцевої атаки, 13 липня о год. 20.30.

Похорон цього нашого видатного й заслуженого діяча відбувся на місці, в Іспер, 16 липня.

Після жалобних обрядів у місцевій церкві, які відправив колишній парох Відня о. д-р Володимир Гавліч ЧСВВ з Дітройту в асисті о. д-ра Венедикта Сютика, пароха Відня та латинського пароха Альтенмарку о. д-ра Ганса Віка, похоронний похід рушив на місцевий цвинтар, де була відправлена панахида за спокій душі Покійного. Там попрощалися з Покійним востаннє о. д-р Гавліч від церкви, мґр Ю. Костюк, віце - президент Союзу Українців Австрії від Союзу і українського громадянства Австрії; адв. Ст. Буш від академічного Т-ва „Запороже" (склавши символічно на домовину шапку і ленту корпорації) і надрадн. М. Іванович від „Буковини" та всіх буковинців.

На свіжу могилу покладено вінці від Союзу Українців Австрії, від „Запорожа", від „Буковини", від родини Залозецьких і кільканадцять вінців від індивідуальних осіб, приятелів та знайомих Покійного.

Під час похоронних відправ співав хор, складений із співаків хору „Буковини" та церкви св. Варвари, під управою проф. А. Гнатишина.

У похороні, крім дружини Покійного, його сина інж. Володимира з ріднею та інших членів родини Залозецьких, взяло участь коло 60 осіб, що приїхали з Відня, а також багато місцевих австрійців.

Про смерть сл. п. проф. Володимира Залозецького сповістило австрійське радіо 15 липня.

КИЇВ — ЦЕ НЕ Є РОСІЯ!

В наступну суботу і неділю, 31-го липня і 1-го серпня, відбудуться в столиці України, Києві, міжнародні легкоатлетичні змагання між збірними ЗДА і СССР. На ці змагання ЗДА висилають 70 атлетів, і про це вже було чимало згадок у пресі, в радіо і на телевізії. Про перебіг змагань, які вважаються престижевою пробою спортових сил ЗДА і СССР, широко звітуватимуть пресові агенції, тисячі газет, радіовисильні і телевізійні сітки.

Уже перший посмак перекручування фактів можна було зустріти у вістках, які заповідають ці змагання. Газети пишуть про них, як про „зустріч легкоатлетів ЗДА і Росії, яка відбудеться в Києві, в Росії". Появилися вже перші інформації про телевізійні передачі сітки ЕйБіСі (Амерікен Бродкестінґ Компані), в яких так само говориться про „змагання атлетів Росії і ЗДА у місті Києві, Росія".

Після довгих років невпинних переконувань і спростувань, що їх розсилали українці постійно на всі сторони ЗДА, дехто з нас може й хотів би, врешті, махнути рукою на цей новий промах чи новий вияв злої волі. Але досвід із численних випадків перемоги нашої правди, особливо в останньому десятиріччі, коли українці добилися своєю солідарною поставою не одного визнання, не повинен дозволити нікому з нас уступити тепер з „поля бою".

Є мільйони, а може й десятки мільйонів, американців, до яких ще не дійшов голос поневоленої України, чи її оборонців, як також є ще тисячі людей злої волі, які діють в надії, що їхня брехня не зустріне відважних опонентів — оборонців правди. Тому й не час нам спочивати тепер перед телевізорами, коли навіть будуть там показувати дорогі нам місця з рідного Києва, про який заговорить коментатор, як про місто в Росії, а може й навіть, як про „мать ґородов русскіх". Не можемо нехтувати голосу нашої совісти, що буде бунтуватися проти називання росіянами всіх змагунів збірної СССР, в якій українців і інших „менших братів" можливо є більше як росіян.

Такому чи іншому культурному обмінові, чи обманові, спеціяльно у мірянні сил американських аматорів із совєтськими професіоналами можемо противитися з меншим чи більшим успіхом. Багатьом американцям ще невідомі відносини у СССР, і особи, відповідальні за організування спортових зустрічей, можуть сперечатися про доцільність і користі з таких змагань.

Але непрощенним було б замовчування правди, якою маємо ми боронити права поневоленої України. Ми, як уродженці чи колишні мешканці Києва та інших міст України, є авторитетними особами і наші спростування неправди та протести проти заподіяної Україні кривди повинні бути вислухані. Київ — це столиця України, і коли комусь не вистачає історичних арґументів, то може переважить тут згадка хоч би про теперішнє її уярмлення червоною Москвою. Українські змагуни — це спортовці України, а вже в найгіршому випадку треба було б їх називати репрезентантами Совєтського Союзу, примусовою складовою частиною якого є Україна. Отже Київ — це не Росія, і українські спортовці — це не росіяни.

Публічна опінія — це велика сила. Ми мали нагоду переконатися у вазі нашої солідарної постави при поборюванні перешкод, ставлених нам у побудові пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні. Тому не повинні ми проґавити й нагоди цих міжнародних змагань, коли при тому можна боротися за визнання української столиці — Києва, за те, щоб українських спортовців телевізія, радіо і преса називали українцями, а не росіянами. Не лише симпатики спорту, але й широкий загал нашого громадянства повинні звертатися до цих чинників листовно чи телефонічно, щоб нашими голосами запобігти їх похибкам, чи наміреним перекручуванням, які кривдять Україну.

• В Ню Йорку — канал 7
WABC — TV (ABC)
7 W. 66th Street
New York

В. Сохан

МАТИ

Все частіше
згадую наш дім
І тебе —
давно вже ти далеко . . .
Я для тебе
все маленький син,
Виховать якого
так нелегко.

І спішать,
спішать твої листи,
Сповнені
турботи і любови,
І мене
маленьким бачиш ти
В кожному написаному
слові.

Ти чекаєш,
поки відповім,
Листоноша знає —
теж бо мати;
Всі думки у тебе:
„Як там син?".
А про себе
ніколи згадати . . .

В. ЛУТАЄНКО

РІЗЬБАР ПРАЦЮЄ . . . САЖОТРУСОМ

Тонке мереживо химерного візерунку. З філіґранною чіткістю викреслюється кожна лінія, кожна смужка. Це скринька, виготовлена рукою справжнього майстра — торішнім випускником Івано-Франківської школи прикладного мистецтва Львівської области Станіславом Орляком.

— Ще не закінчив. Часу немає. Цілий день на роботі — працюю сажотрусом при будинко-управлінні, — каже Станіслав Орляк.

Спеціяльна кореспондентка „Молоді України" Т. Журбицька (часопис з 30 червня), яка пише про це, реторично запитує: „Хто його скривдив?" І що ж? Картає нікого іншого, лише самого Станіслава Орляка.

Виявляється, провина його в тому, що він, одержавши атестат, відмовився їхати за визначенням у невідомий край".

— Гадав, влаштуюсь тут. Адже сам я з Тернопільщини, з Бережанського району. Там і рідні живуть, — пояснив Станіслав Орляк.

С. Курилів

РОЗВІД

(Гуморескa)

Мій приятель, Степан Лобода, страшно змінився від останнього часу, коли я його бачив. Це було, мабуть, торік. Чиста, справдешня лобода з нього зробилась: зблід, схуд, навіть пригорбився трохи, хоч йому ще й сороківка не минула.

— Що з тобою, Степане, поділось? — запитав я його, зустрінувшись несподівано на хіднику, перед споживчою крамницею.

— Тааа . . . — відповів протяжно, потрясши торбою, в якій були деякі споживчі закупи — біда, братіку, ще й з прибідком . . .

— Хворий?

— Та де! Я здоров, як морський кит, але маю інші клопоти.

— Які?

— Гм . . . розводжуся з своєю жінкою.

Я задумався. Розвід — не належить до дуже приємних справ, а особливо у нас, українців.

—Значить, — почав я по хвилині, — дуріємо на старість, га?

—Не я, а вона!

— Та ж ти кажеш, що ти розводишся, а не вона.

—Воно так і не так, вона почала, а я кінчаю . . .

— Як же ж вона почала? — запитав я.

—Зайдімо до пиварні, там сядемо і я тобі оповім усе!

Зайшли.

— То знаєш, братіку, почалося від тої забави в Микульських. Моя жіночка під час забави чисто здуріла! Кажу тобі, ну, немов приступило до неї . . . Розтанцювалася, немов би їй була вісімнадцятка, і все до того волоокого Павла Дротяного припадає та приговорює . . . Я нічого не казав, аж прийшли ми вночі додому. Я не відзивався до неї, а вона до мене . . . Але я бачив її іронічний усміх . . . так, наче кпила собі з мене. Другого дня я заговорив до неї в такий, розумієш, легко докірливий спосіб:

— „Маню, — кажу зовсім спокійно, — ти, голубочко, мене зраджуєш".

— „А то з ким я тебе зраджую?" — так вона почала, ще й уста викривила.

— „Пригадай собі, — кажу, — що було позавчора в Микульських".

— „Гарно було, і я справді знаменито бавилася . . ."

— „Слухай, Маню, — кажу до неї, — тільки ти мене не приводи до злости. Це зовсім було негарно з твоєї сторони присідатися до того ідіотичного Дрота . . ."

— „Передусім він не дріт і не ідіот, а зовсім гарна людина . . . Десять літ провадить самостійно крамницю і ніхто про нього зле не говорив, тільки ти перший! Зрештою не я коло нього, але він коло мене присівся!"

— „А чи він не міг собі сісти деінде?"

— „То я цьому винна? Місця преціль не були позначені, де хто мав би сидіти".

— „А чому він цілий час так тихо говорив до тебе?"

— „А хіба мав верещати на цілу губу? Чи ти, чоловіче, при своєму розумі?"

— „А чому ж ти усміхалася до нього так . . . так . . . якось приманливо ще головою кивала?"

— „На те я голову маю, щоб хоч кивнути нею. А щодо усміху, то як ти хотів би, щоб я плакала?"

— „Добре, добре . . . Але чому ж він так зідхав коло тебе?"

— „Тому, що я вийшла за такого дурня заміж!"

І тут, знаєш, мною наче щось підкинуло . . . Наколи б це було в старому краю, я знав би, що робити, але тут, знаєш . . . сусіди, поліція, суд, арешт, Сінґ-Сінґ . . . взагалі тут жіноче право! . . .

Я якось заспокоївся, а потім кажу:

— „Знаєш що, Маню? Я тебе попрошу дати мені розвід, бо бачу, що з тобою життя мені не буде".

А вона:

— „Овшім! — Я підпишуся!"

І так тобі сказала, наче печатку на розвід прибила! Мені аж волосся на голові піднялося . . . Інша може б якось перепросила, поцілувала, а моя „я підпишуся" — каже.

— І я, розумієш, віддав справу адвокатові, бо не хочу з такою вік коротати!

— А скільки адвокат узяв?

— Тим часом три сотні . . .

— І ви далі живете обоє разом?

— Ні, живемо окремо. А-во, бачиш, це мої харчі на цілий тиждень.

— А як діти?

— Дочку вона забере, а я сина.

— Чекай но, — кажу, — а як з тим . . . тим Дротяним, чи вони сходяться коли, чи ти бачив?

— Го-го, нема дурних! Та він, брате, жонатий чоловік, має гарну, молоду, жінку; він на мою навіть глянути не хоче!

— Знаєш що, Лободо, — сказав я по хвилі надумавшись, — чи ти схотів би поїхати моїм автом до своєї жінки і обговорити справу ще раз? Бо розвід — це не жарти! І, як я бачу, ти взагалі до розводу жадної причини не маєш! Отже як кажеш, поїдемо?

— Згода!

І ми поїхали.

Господиня була вдома. По вступній розмові я сказав:

— „Чи ви обоє добре передумали цю розводову справу і чи ви направду знайшли причину до такого трагічного кінця?

Вона:

— „Його питайте, не мене! То він хоче розводу і може його мати!"

— „А ти, Лободо, хочеш розвестися?"

— „Гм . . . . "

Нараз обоє кинулися в обійми одне одному і почали цілуватись.

Я дискретно вийшов з хати.

Микола Губчак

ОСЬ ДЕ НАША МОЛОДЬ!

Як минулими роками, так і цього року, відбувся іспит зрілости для всіх учнів, що закінчили 3-ій Вищий Курс Українознавства в школі Т-ва „Учительська Громада" в Шикаго (7-ий в історії школи).

На іспит з'явилося 25 кандидатів, в тому числі одна приватистка. Треба підкреслити, що це — третина всіх абсольвентів українознавчих шкіл у ЗДА (на превеликий жаль, кожного року кількість матуристів не доходить навіть до сотки). Також гідним уваги є факт, що цього року приступило до іспиту більше хлопців — 12. Молодь приготовлялась до іспиту надзвичайно серйозно, а під кінець року користала ще з численних надобов'язкових годин навчання. Письмовий іспит відбувся 15 травня, а усний — 22 травня ц. р. Останній розпочався о год. 8 ранку, а закінчився пізнім вечером, о год. 11-ій.

Матуру переводила Іспитова комісія, затверджена Шкільною Радою УККА під проводом інсп. І. Білоуса (Дітройт). По молитві, яку перевів парох катедри св. о. Миколая о. монс. П. Леськів, директор школи проф. А. Антонович представив Комісії всіх кандидатів до іспиту. Голова дир. І. Білоус вказав на відповідальні завдання, які стоять перед молоддю на службі українському народові, побажав найкращих успіхів і підкреслив важливість цього дня в їх житті. Зворушливо промовив до своїх учнів опікун кляси проф. Ю. Сидорович, після чого відчитав молитву українського студента на рідних землях.

Розпочався іспит. Кандидати льосували питання; по кількох хвилинах надуми підходили до Комісії і відповідали на питання викладачів та інсп. І. Білоуса з української літератури, історії, географії, культури України та українського обряду.

Висліди іспиту: з відзначенням склало іспит 6 кандидатів, а саме: Зірка Городиловська, Ліда Головата, Тетяна Гасцька, Мирон Олійник, Юрій Грицеляк, Ольга Смишнюк. З дуже доброю оцінкою склало 7, з доброю — 8, з достатньою — 4. Їх прізвища: І. Дурбак, М. Стахнів, І. Брама, Б. Чорній, Г. Стельмащук, В. Ривак, Л. Керичинський, С. Кучер, Д. Маланчук, Л. Пундій, Р. Добрянська, Д. Левицька, Б. Плешкевич, М. Чичула, Ю. Дуда, Б. Павлишин, О. Мрищук, Ю. Кралька, Ю. Татарин.

Прощання з цими 25 випускниками школи відбулося 19 червня. На цей святочний вечір прибув Преосвященний Кир Ярослав Габро в асисті о. прелата В. Паски та о. монс. П. Лeськова. Прибули також представники громадянства, українське учительство шикагської округи, батьки цьогорічних абсольвентів, колишні абсольвенти та молодь Вищих Курсів.

По молитві, переведеній Кир Ярославом, опікун професор Ю. Сидорович представив матуристів публіці, яка їх вітала щирими оплесками. Мистецька частина програми почалася груповою рецитацією золотих думок найвизначніших українських поетів п. заг. „Наше національне кредо". Козацьку думу продеклямував Ю. Грицеляк в супроводі бандури (бандурист Ю. Кралька). Вокальний гурток дівчат виконав: „Тихесенький вечір", а Соня Кучер по-мистецьки продеклямувала „Айстри" при фортепіяновому супроводі Д. Маланчук. Фортепіянові точки виконали З. Гординська і Б. Плешкевич. Від імени абсольвентів виступив М. Олійник. Він між іншим сказав: „Ми не знаємо, що будемо тепер робити без нашої рідної школи". Ці слова свідчать, що важка та відповідальна праця виховників увінчалась успіхом. Від імени молодших друзів промовляла Наталка Пилипюк. Традиційний студентський гимн „Ґавдеамус ігітур" закінчив першу частину програми.

Герої вечора підходили до Матуральної Комісії, а дир. А. Антонович вручав їм матуральні дипломи, табльо та коротко відзначав досягнення кожного із них. Шістьом відмінникам вручено пам'яткову мазепинську медалю, а всім відзнаку Шевченківських святкувань у Вашинґтоні. Опікун кляси від себе вручив найкращим учням книжкові нагороди. Мазепинську медалю вручено також проф. Ю. Сидоровичеві. Йому, директорові школи та викладачам вручили абсольвенти подарунки, як вияв подяки за їх труд.

У своєму слові Владика Кир Ярослав підкреслив, що закінчення Школи Українознавства — це небуденне свято. Він похвалив абсольвентів, працю директора та учительського збору і уділив їм своє благословення.

Від імени батьків дякував учительському зборові д-р Юрій Городиловський, а від Батьківського Комітету — п. Юрій Стельмащук. Голова Учительської Громади п. Юлія Назаревич відчитала привітальний лист від голови ОУП — Канади проф. Я. Козловського. Ред. М. Денисюк підкреслив чистоту мови абсольвентів, як доказ високого рівня школи. Вечір закінчено перекускою, приготованою Комітетом Батьків під зарядом п. Городиловської.

Звіт цей не був би повний без згадки про звітування студенток Іни Гікавої та Надії Березецької про працю бувших матуристів, річників 1962 і 1963. Сьогодні часто чуємо голоси: „Де наша молодь?". Зацікавлені почули від неї відповідь. Тільки та молодь не зриває зв'язків з українським життям, яка одержала українське виховання в рідній школі. Звіти цих двох студенток вказують, що абсольвенти Школи Українознавства Т-ва „Учительська Громада" в Шикаґо гідно репрезентують українське ім'я в коледжах і беруть живу участь в Студентській Громаді, „Обнова", ТУСМ ім. Міхновського, СУМА, Пласті і т. д. Ось кілька прикладів: Надія Комаринська, тепер в Арізоні, дістала стипендію УНСоюзу і пропагувала справу поневолених народів в Республіканській партії; Олена Сацюк була головою Студентської Громади в Урбана, Ілліной; Марія Кульчицька — член управи „Обнови" в Шикаґо; Орися Коцко — учителька Українознавчої Школи в Палатайні, Ілл.

Тож, якщо хочемо бачити нашу молодь як пересмників суспільного життя, дбаймо за включення її в українознавчі школи. Наші церкви, наше громадянство повинні дати якнайбільшу моральну і матеріяльну піддержку Школам Українознавства. Зрозуміймо, врешті, що це — единоправильна рецепта для національного самозбереження!!

УВАГА! УВАГА!

ҐРЕНОБЛЬ І ОКОЛИЦІ!

Українська Громада „Відродження" в Ґренoблі повідомляє всіх українців Ґренoблю й околиць, що від 1. липня 1965 р., кожної неділі в годинах від 10. до 12. і від 15. до 17. буде відкрита бібліотека Громади для випозичання книжок.

Звертаємося з проханням до всіх українців жертвувати для бібліотеки книжки й журнали, а також просимо всі українські книгарні, видавництва й редакції допомогти бібліотеці своїми виданнями, висилаючи їх на адресу:

Mr. Z. Riznykiv, 2602, Cite Viscose, ECHIROLLES (Isere), France.

УПРАВА ГРОМАДИ

Вшанували журналіста й автора поезій „Не плач, Україно!"

Українці вшановують журналістів дуже рідко, і то найчастіше після їх смерти. Тому то ініціятива групи українців Лос Анджелесу, де живе й працює журналіст-поет Іван Овечко, заслуговує на окреме признання.

Ред. Іван Овечко ввесь свій вільний від фабричної праці час присвячує на громадську діяльність, пише статті, організовує різні імпрези і промовляє на них, а до того займається ще й літературною творчістю. За 15 літ побуту в Бразилії й Америці він написав і видрукував у різних пресових органах 28 нарисів і коротких оповідань, 137 статтей на прерізні теми, 70 фейлетонів і гуморесок, 106 більших репортажів, 66 статтей у 6-ти ним редаґованих органах і сотку віршів, а також і кілька статтей у чужомовній пресі, зокрема бразилійській, на українські теми.

Сьогодні Іван Овечко є постійним співробітником „Свободи", де вміщує популярні статті „на злобу дня", і тижневика „Канадійський Фармер", де веде окрему тижневу рубрику, співпрацює у „Новому Шляху", редаґує окрему сторінку в „Свободі" під назвою „Українці над Пацифіком", редаґує також і місцевий бюлетень Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі „Вісті УКО" та виконує цілий ряд інших громадських обов'язків. Статті І. Овечка радо друкують газети всіх політичних угруповань, бо автор виступає завжди як українець, виразний і твердий антикомуніст, самостійник і соборник.

Ще в 1957 році Іван Овечко видав окремою книжкою свої враження про Бразилію під назвою „Ти був чужий", де вміщено описи-репортажі про Бразилію та коротенькі нариси-оповідання й автобіографічні спогади. А весною ц. року вийшла його збірка вибраних поезій — декляматор „Не плач, Україно!" Факт, що протягом лише одного місяця українці Лос Анджелесу (а їх тут не так то вже й багато) розкупили 300 прим. цієї збірки, говорить як про якість лірично-патріотичних поезій збірки, так і про популярність їх автора серед каліфорнійської громади.

Іван Овечко

Тому то, коли п. Т. Гордон випадково того ж дня довідався, що день 20-го травня є днем народження п. Івана Овечка, і похвалився про це своїм друзям — зразу ж вирішено привітати його несподівано вдома. Та коли група на чолі з Т. Гордоном і М. Головатим з'явилась у домі журналіста, то не застала його: навіть у день свого народження він мусів бути на засіданні центральної громадської організації Лос Анджелесу. Тоді було влаштовано щось інше: несподіванку на ширшу скалю наступної неділі, 23-го травня 1965 р. його разом із дружиною Марією і 8-річним сином Юрком правдами і неправдами заманили у дім подружжя Ємців, що живуть у цій же околиці, ніби на оглядини нової хати. Щойно п-во Овечки переступили поріг хати, як з уст понад 35-ти присутніх залунало „Многая літа!" — це прихильники творчости журналіста й автора збірки „Не плач, Україно" на чолі з настоятелем Української Православної Церкви о. Ол. Довгалем вітали Івана Овечка з 45-літтям життя, 25-літтям літературної творчости і 15-літтям активної й широкої діяльности за океаном. До сліз був зворушений ювілят несподіваною і теплою дружньою зустріччю, що тільки й зміг сказати: „Хотів би я всіх вас зараз обняти й розцілувати . . ."

Після промов-привітів тріо „полтавчанок" (Лідія Ємець, Галина Білоус і Зіна Романюк), ідеєю яких було відзначити дату народження поета відспіванням його пісні, проспівали „Журбу" зі збірки ювілята на народню мелодію, яку закінчено велично хором усіх присутніх. А потім — дружня гутірка при смачній перекусці (про яку подбали наші невтомні і винахідливі господині) і пісні, пісні без кінця, пісні, яких так рідко приходиться чути в Америці.

Нехай ота мила несподіванка в честь ювілята буде нашим признанням і нашою скромною подякою за його віддану працю для нас і для України.

Я. Є.

Нова професійна сила — архітект Ярослав Січинський

Всупереч всім життєвим тяжкостям українці на еміґрації здобувають в професійному світі щораз нові позиції, чого доказом є і наш новий архітект.

Ярослав, син відомого нашого архітекта й мистецтвознавця сл. п. проф. Володимира Січинського, народився в Празі, де проживали його батьки. Зараз по скінченню середньої школи в 1940-му р. німці вивезли Ярослава на примусові праці до Німеччини, де він працював у фабриці аж до скінчення війни в 1945 р. В міжчасі й проф. Січинський був арештований німцями, та сидів в тюрмі в Берліні. Після війни Ярослав відшукав батьків в Ашафенбурзі в Німеччині. Сам він вписався на університет в Дармштадті на відділ архітектури. По трьох роках студій в 1949 р. виїхав з батьками до ЗДА, де пройшов властивий кождому новому іміґрантові шлях труднощів. Пізніше вписався на Колумбійський університет, відділ архітектури, який закінчив в 1957 р., отримавши дві медалі за виконані проєкти.

Під час студій, як і по їх закінченню, Ярослав працював в різних архітектурних фірмах, часто виконуючи разом із своїм батьком специфічні архітектурні проєкти, як напр. для фірми Рейлі-Раґґі й Сини, Орендж, Н. Дж., яка викінчувала величаву католицьку катедру св. Серця в Нюарку в чисто ґотичнім стилі. Ярослав теж проєктував і співпрацював із своїм батьком над плянами Української Православної Катедри св. Софії в Монтреалі, Канада. Нині працює він у великій американській архітектурній фірмі на пості завідуючого відділом. Докінчивши в травні б. р. всі приписані стейтові іспити, отримав диплом архітекта.

Ґратулюючи новому архітектові, хочемо висловити признання теж для його дружини Ніни, яка у великій мірі причинилася до успіхів свого чоловіка.

Сподіваємося, що архітект

Ярослав Січинський

Ярослав Січинський піде слідами свого батька по лінії закріплення й розбудови на тутешньому терені українських архітектурних стилів, до чого бажаємо йому много успіхів.

В. Ш.

Пам'яті Андрія Ярмея

Дня 15 червня 1965 р. в наслідок довгої і непереборимої недуги помер зразковий український патріот, заслужений громадянин і голова контрольної комісії 252 відділу УНС ім. Т. Шевченка в Шикаґо, сл. п. Андрій Ярмей.

Сл. п. Андрій Ярмей народився 30 жовтня 1894 р. в селі Звинячі, пов. Заліщики, Україна.

В 1910 р. малим хлопцем виеміґрував з родичами до Канади. Там, як син фармера, працює лісорубом і учащає на вечірні курси школи українознавства. В 1923 р. сл. п. Андрій Ярмей переселюється до ЗДА, де відразу включається в громадське і церковне життя. Зразу стає прикладним членом Укр. Прав. Церкви і заразом членом управи Церковної ради, як адміністратор церковних господарств.

В 1932 р. він вступає в члени ОДВУ, а згодом, перед членами проводу ОУН ген. Капустянським і полк. союзовцем і громадським діїнським прапором складає присягу на вірність і визволення України. Тим зразковим членом ОУН, як рівно ж Союзовцем і громадським діячем, сл. п. Аадрій залишився до останнього дня його життя. В 1949-51 р., як адміністратор церковних будинків, де парохом був митр. протоєрей о. Мицик, перетворює церковні залі на табір новоприбулих, де старається для них про устаткування і все інше необхідне для життя, а заразом з о. Мициком кожної днини ранком забирали до авт працездатних, і, їдучи від фабрики до фабрики шукали праці і мешкання, де в тому часі було за все так тяжко. Як адміністратор церковних будинків Собору св. Володимира в Шикаґо відпускає безкоштовно залі на засідання 3-ох Відділів УНС, котрі містяться при церкві, а саме: 114, 301 і 252, в якому був головою контрольної комісії. Не було людини в Шикаґо, котра не знала б сл. п. Андрія Ярмея. Не було одної листи збіркової на добродійні цілі, де не видніло б на першому місці ім'я сл. п. Андрія. Тому і не дивно, що хоч похорон сл. п. Андрія відбувався в п'ятницю, в робочий день, в похоронних обрядах взяло участь багато приятелів і знайомих, а головне члени окружної Управи УНСоюзу. 252 Відділ УНС, як рівнож ОДВУ і Шикаґівська громадськість утратила в особі сл. п. Андрія Ярмея великого громадянина, українського і союзового діяча. Сл. п. Андрій Ярмей, залишив горем прибиту дружину Оксану, синів Михайла і Євгена з невістками Беті і Аделею та 3-ох внуків, як рівнож брата Івана і сестру Стефанію з родинами в Канаді, та сестру Анну в краю з родиною. Вічна Йому пам'ять!

С. М-чук
секр. 252 Від. УНС

АЖ ЧУБ ТРІЩИТЬ . . .

Знайомий з ним третій рік, — розповідає 2 липня в „Молоді України" кореспондент Б. Рогоза про секретаря Красилівськ. комсомолу, Хмельницької области. — І третій рік підряд під час зустрічі цей секретар бідкається:

— Знаєш, закрутився — далі нікуди. Все справи, справи, хай їм грець . . . Схопишся за одну, інша горить. Хоч перервись. Уже й не пам'ятаю, коли переступав поріг кінотеатру . . . Вдома жінка лає, що десь і дні, і ночі пропадаю. А де ж пропадаю? На роботі. Обком без кінця скубе, аж чуб тріщить. За що? Звісно за роботу. Отака вона невдячна, ця комсомольська робота . . .

СПРОСТУВАННЯ

В оголошенні „Подяка" по бл. п. Іванові Микитці в ч. 129 „Свободи" з суботи, 10-го липня ц.р. подано ім'я п. Ю. Гурал, а має бути „п. Ю. Гуцал з Ст. Петерсбурґу, Флорида".

КНИЖКИ

ЛІТЕРАТУРНІ НОВИНКИ

Зінаїда Тулуб: Людолови (історич. роман, два томи) $4.35; Юр. Яновський: Вершники (роман) $1.85; Ів. Манило: Пеани і кпини (поет. твори) $0.55; В. Чапленко: Пиворіз (повість) $2.90; Чорноморці або кошовий Харко з усім товариством (роман з історії України, велика книга) $3.00; Проф. П. Феденко: І. Мазепа (велика книга) $2.15; С. Скляренко: Володимир (істор. роман) $3.00; П. Мирний: Повія (роман) $3.00. Замовлення висилати на адресу:

ОУП „ВОЛОСОЖАР"
I. Manylo, P.O. Box 472
Vineland, N.J., U.S.A.

Лев Кусяка головою Хору ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо

Клівленк, Огайо (зрв). — 3-го липня відбулись Загальні Збори Українського Хору ім. Т. Шевченка, який, маючи 138-ох членів, а в тому 125-ох активних співаків, є найбільшою діловою й постійно активною установою культурного й громадського життя українського Клівленду. Його творча праця складається не лиш із старанно підготованих періодичних імпрез, але передусім із щотижневих проб усіх членів впродовж 10ти місяців кожного року, які проходять під мистецьким керівництвом диригента, сеньйора українського музичного життя, проф. Ярослава Барнича, при співпраці із режисером музично-драматичного відділу Хору — пі Ярославою Барнич та п-і Іриною Гаврилюк - Заячківською, яка є постійною піяністкою цієї нашої мистецької одиниці.

Загальними Зборами кермувала президія в складі: д-р Зенон Винницький — голова, Лев Кусяка — заступник та Теофіль Цішкевич — секретар. Збори завершили 15-місячну каденцію, яку успішно провадила б. Управа Хору з головою, Олександром Чайкою. Оперативний бюджет Хору виносив близько $10 000. 1-го березня 1964 року Хор брав участь у Святі в честь Т. Шевченка в супроводі Фільгармонійної Оркестри м. Парми під батутою д-ра Ігора Соневицького з Ню Йорку. В жовтні 1964 музично - драматичний відділ Хору ставив оперету „Запорожець за Дунаєм" та „Вечерниці" в Рочестері, Н. Й. Вшановуючи чергову річницю свойого Патрона, Хор поставив 14-го березня 1965 оперу Миколи Аркаса „Катерина" в залі Парма Сініор Гайскул. Постановка цієї української опери — великий тріюмф діяльности Хору та балетної групи СУМА - Клівленду під керівництвом Віктора Богуславського, з якою Хор співпрацює. Постійним декоратором сценічних постановок Хору є знаменитий маляр Тимофій Білинський. 30-го травня ц. р. виступи Хору були однією із засадничих точок високоякісної програми Врочистого Свята в честь Князя Української Церкви, Блаженнішого Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

Хор підготовив оперету Миколи Лисенка „Чорноморці", яку можна буде побачити швидко на українських сценах Клівленду та інших чільних осередків українців Америки. Хор підготовляє самостійний концерт і „Вечерниці" для української публіки в Торонті, Онт. на день 24-го жовтня 1965, та „Запорожця за Дунаєм" і „Вечерниці" в Дітройті в листопаді 1965.

Для товариської розваги членів Управа влаштувала вечерниці в січні ц. р. в домі СУМА та фестин в червні ц. р. на площі української католицької церкви в Парма, Огайо. Загальні Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі Хору з окремим признанням для Олександра Чайки і Софії Мельник - Бурої та щирою подякою для Ярослава Барнича за його працю в користь української культури. Загальні Збори схвалили, щоб в 1966 році видати Ювілейну Книгу Хору, діяльність якого сягає до 1950 року, незалежно від змін назви Хору, який завжди працював під цим самим диригентом, проф. Ярославом Барничем, 45-ліття мистецької праці якого припадає на 1966-ий рік. Головним редактором Ювілейної Книги буде проф. Володимир Радзикевич, технічним редактором д-р Зенон Винницький. Управа Хору запросила до співпраці при виданні цієї Ювілейної Книги всіх чільних сучасних працівників української музики й культури у вільному світі.

Нову Управу Хору очолили: Лев Кусяка — голова, Теофіль Цішкевич — заступник, Софія Мельник - Бура — екзекутивний секретар, Василь Ільчишин — адміністратор, Андрій Стецяк — скарбник, Омелян Чубатій — фінансовий секетар і бібліотекар. До Управи ввійшли також: Євгенія Гейниш, Гена Джек (референт кадрів), Ігор Олексів, Богдан Семків. Микола Сивий, Осип Данко та Іван Оліяр. Майже всі вони є членами УНСоюзу. Контрольну Комісію Хору творять Олександер Чайка, Василь Кужда та Олександер Бойко, а Товариський Суд: Василь Мудрак, Дмитро Струс та Богдан Сивий.

Співаки Хору ім. Т. Шевченка — це в основному українська молодь Клівленду. З її рядів Мирося Баслядинська буде незабаром піяністкою Хору, а Орися Піхурко — його адміністратором. Тому, що багато студентів-мужеських голосів від'їжджає цієї осени до коледжів й університетів поза Клівлендом, адміністрація Хору матиме багато праці, щоб їх належно заступити. Вже ж таки треба вірити, що новообрана Управа зможе втримати попередній рівень діяльности Хору в його змаганні вдержувати високий стандарт культурно - суспільного життя української округи Метрополітального Клівленду, давати кожнорічно причинок до збагачування культурних надбань американських українців, щоб український Клівленд був одним з передових осередків в мережі американської України. Так йому, Господи Боже допоможи!

Богданна Є. Волянська

Богданна Є. Волянська

Американська преса подала багато цікавих вісток про своїх ґрадуантів, але й ми маємо своїх ґрадуантів і ґрадуанток, що ними можемо похвалитися. До них належить і Богданна-Євгенія Волянська, донька відомих наших діячів: д-ра Олега М. Волянського, лікара - психіятра, члена ГУ УЛТ, і Людмили, активної діячки СУА.

Народжена 6 січня 1948 року в таборі Райне (анг. зона Німеччини) — приїхала до Америки 1950 року до Огденсбурґу, пізніше до Ютики, де закінчила народну школу й ходила до української школи. Усі літа науки була першою ученицею, дістала стипендію. Два роки студіювала в українській гімназії СС Служебниць у Словтсбурґу, де дістала золоту медалю. В гайскулі Алберта Великого в Ню Йорку була першою ученицею двох останніх років, з пересічною оцінкою 95.5 першою між 170 ґрадуантками. Належала до „Нешенел Гонор Сосасти", до математичного та французького шкільного клюбу. Визначалася найкращими осягами в математиці та у французькій мові. В математичному турнірі в Раклeнд Кавнті здобула перше місце. Як фіналістка в „Нешенел Мерит Сколяршип Тест" належить до верхнього півпроценту всіх цьогорічних ґрадуантів середніх шкіл усієї Америки та дістала пропозиції студіювати у 22-ох коледжах у 14 стейтах. Записалася до передмедичного коледжу при Фордгем університеті в Ню Йорку. Дістала стипендії „Ріджентс" та Лицарів Колюмба.

Вихована в патріотичній родині з великими музичними традиціями — присвячувала багато часу музиці. Грає на бандурі, ґітарі, фортепіяні й органах. Як бандуристка виступала на сцені, маючи 8 літ, акомпаніюючи своїй сестрі — Лілеї, співаючи при власному супроводі бандури й ґітари. Часто виступала під час українських імпрез з Ютиці, Сиракюзах, Ню Йорку і на пластових ватрах. З 8-го року життя активна пластунка, як і ціла її родина, щороку таборувала на Іст Четґемі. Цього літа поїде на Бобрівку та на курси українознавства на Союзівці.

Хоч родилася й виросла на чужині — володіє прекрасно українською мовою, бо така розговірна мова її родини, так навчилася в українській школі в Ютиці та в українській гімназії в Словтсбурґу. Вчилася 10 літ гри на фортепіяні, 5 літ у балетній школі. Гри на бандурі навчив її батько, д-р О. М. Волянський, а її мати, Людмила, донька крутянця, — навчила її співати й підготовляла до мистецьких виступів від 8-го року життя. Мріє про поворот на вільну Україну, що за неї віддав своє життя її дід, сл. п. Іван Шарий, крутянець, засуджений у процесі Союзу Визволення України та розстріляний большевиками.

З цілою родиною належить від 1950-го року до 25-го Відділу УНСоюзу.

Незвичайно обдарована, з великими успіхами в науці і в мистецьких виступах — молоденька Богданна належить до еліти нашого молодого покоління, народженого поза межами України, але яка сповняє якнайкраще свої обов'язки молодих „амбасадорів" України на далекій чужині.

Бажаємо їй та й цілій союзовій і пластовій Родині — якнайкращих успіхів!

І. Д.

Посмертні згадки

ВАСИЛЬ СТАХУРА, член Братства св. Івана Хрестителя, 76-го Відділу УНС в Нюарку, Н. Дж., помер дня 20-го січня 1965 року. Похорон відбувся 23-го січня з похоронного заведення до української католицької церкви при Сенфорд Евню й Айві вул., а відтак на цвинтар "Gate of Haven", Гановел, Н. Дж. Покійний залишив дружину Марію та чотирьох дітей. Покійний походив з села Воля Коблянська, пов. Самбір, Галичина. Вічна Йому Пам'ять!
В. Салабун, секр.

АНАСТАЗІЯ ПЕТРІВ, членкиня Сестрицтва Рождества Пресв. Богородиці, 36 Відділу УНС в Рочестері, Н.Й., померла дня 14-го лютого 1965 р.. Покійна походила з села Копанки, пов. Калуш, Західня Україна. Покійна народилася дня 17-го травня 1895 р., а до УНС вступила в 1923 р. Залишила у смутку мужа Михаїла, дочок Анну і Павлю, синів Карла і Франка та семеро внуків. Похорон відбувся дня 17-го лютого ц.р. з похоронного заведення до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар "Holy Sepulcher" при участі родини, сусідів, знайомих, членкинь Сестрицтва і 17-го Відділу Золотого Хреста. Вічна Їй Пам'ять!
С. Гунька, секр.

АННА ГАРАС-(ИМКІВ), членка Т-ва ім. о. М. Шашкевича, 94-го Відділу УНС в Гамтрамк, Миш., померла 19-го лютого 1965 р. на 73-му році життя. Покійна народилася 22-го грудня 1892 року в селі Ляшки Долішні, пов. Бібрка, Зах. Україна. До ЗДА прибула 1912 року, а до Товариства вступила в 1940 р. Залишила в смутку чотирьох синів, п'ять дочок, невісток, зятів, 17 внуків і 4 правнуки. Похорон відбувся 23-го лютого 1965 р. з похоронного заведення до церкви Н.З.П.Д.М., а відтак на цвинтар "Forestlawn" при участі родини, знайомих і членів Товариства. Вічна Їй Пам'ять!
Микола Кончак

МИХАЇЛ ВІТІВ, член Братства о. Николая, 104-го Відділу УНС в Перт Амбой, Н. Дж., помер дня 18-го березня 1965 р., проживши 76 років. Покійний був довгі роки предсідником Братства, був делеґатом на Конвенції УНСоюзу та виконував ще інші уряди в Братстві. Покійний походив з села Малева, пов. Добромиль, Зах. Україна. Залишив у смутку дружину Катерину, двох братів і дві сестри в Україні. Похорон відбувся дня 20 березня ц.р. з пох. заведення до української катол. церкви при участі родини, знайомих і членів Братства. Похований на парафіяльному цвинтарі. Вічна Йому Пам'ять!
Г. Мисак, секр.

МИКОЛА ЗАНЬКО, довголітній член Братства св. Василія Великого, 364-го Відділу УНС в Гудсун, Огайо, помер несподівано дня 5-го березня 1965 р. в Маямі, Флорида. Покійний народився у Великих Мостах пов. Жовква, Зах. Україна. Залишив у смутку доньку Галину, сина Вільяма, трьох внуків та сестру і брата в Україні. Похорон відбувся з римо-католицької церкви св. Діви Марії дня 8-го березня при великій приявності родини, приятелів і членів Братства на цвинтарі в Гудсун, Огайо. Вічна Йому Пам'ять!
В. Владика, секр.

● Апеляційний Суд ЗДА вирішив, що д-р Семуел Шепперд зможе бути за кавцією на волі так довго, поки Найвищий Суд ЗДА не вирішить справи його апеляції. Д-р Шепперд був засуджений до досмертної в'язниці за вбивство своєї вагітної дружини, але Окружний Суд ЗДА звільнив його тому, що його засуд відбувався під тиском публічної опінії, бо преса гостро проти нього писала. Вийшовши з тюрми 15-го липня д-р Шепперд одружився з німкою Аріянною Теббенйоганс, з якою пізнався шляхом кореспонденційним. Він живе на передмісті Клівленду, Огайо.

Збори Відділів УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 1-го СЕРПНЯ 1965 р.:

СИРАКЮЗ, Н.Й. — Місячні збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 39, о год. 3-ій по пол. в малій залі УНДому. Збирання членських вкладок: субота, дня 31-го липня 1965 р., від 7 до 10 год. веч.; неділя, дня 1-го серпня 1965 р. — від 12 до 3 год. по пол. Проситься всіх членів прибути на збори. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 5 470. Зрада Ріда.

— Чекайте хвилину, — гукав Рід. — Тут є тільки єдина особа відповідальна за цей злочин!

А тоді, неймовірно, він вказав на Клайда Фіппса. — Ось вбивник Тонґа... Я бачив, він це робив!

Негайно вхопили Фіппса. І він був так здивований зрадою Ріда, що навіть не протестував.